

Сертифікат №

Увага! Залиште речі, що не передбачені процедурою зовнішнього незалежного оцінювання, у спеціально відведеному місці

ОВНІШНЄ
ЕЗАЛЕЖНЕ
ЦІНЮВАННЯ 2016

Зошит

4

СЕРТИФІКАЦІЙНА РОБОТА З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

Час виконання – 180 хвилин

Робота складається з трьох частин. Частина 1 містить 33 завдання різних форм з української мови. Частина 2 містить 24 завдання різних форм з української літератури. Відповіді на завдання частин 1 і 2 Ви маєте позначити в *бланку А*. Частина 3 передбачає написання власного висловлення в *бланку Б*.

Результат виконання завдань частин 1 і 3 буде зараховуватися як **державна підсумкова атестація**.

Інструкція щодо роботи в зошиті

1. Правила виконання зазначені перед завданнями кожної нової форми.
2. Відповідайте тільки після того, як Ви уважно прочитали та зрозуміли завдання.
3. У разі необхідності використовуйте як чернетку вільні від тексту місця в зошиті.
4. Намагайтеся виконати всі завдання.

Інструкція щодо заповнення бланків відповідей

1. Добланків *А* і *Б* записуйте лише правильні, на Вашу думку, відповіді.
2. Відповіді вписуйте чітко, дотримуючись вимог інструкції до кожної форми завдань.
3. Неправильно позначені, підчищені відповіді в *бланку А* вважатимуться помилкою.
4. Якщо Ви позначили в *бланку А* відповідь неправильно, можете виправити її, замалювавши попередню позначку та поставивши нову, як показано на зразку:

5. Виконавши завдання частини 3 в зошиті, акуратно запишіть його в *бланк Б*.
6. Ваш результат залежатиме від загальної кількості правильних відповідей, зазначених у *бланку А*, та якості написання власного висловлення в *бланку Б*.

Ознайомившись з інструкціями, перевірте якість друку зошита та кількість сторінок. Їх має бути 16.

Позначте номер Вашого зошита у відповідному місці *бланка А* так:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
			X											

Бажаємо Вам успіху!

Частина 1
Українська мова

Завдання 1–10 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

1. Іменником є слово, виділене в реченні
А На світанку *подорожні* вирушили в далеку путь.
Б Із вершини пагорба мандрівники бачили *чарівні* долини.
В За далекими долинами здіймалися *рицарські* замки.
Г Bastіони були *оповиті* ніжно-голубим туманом.

2. Лексичну помилку допущено в рядку
А освітлювальний прилад
Б освітній заклад
В освічене перехрестя
Г освітянська спільнота

3. Чергування голосних відбувається в усіх наведених випадках, ОКРІМ
А лід – л..ду
Б слово – сл..вце
В пір'я – п..ро
Г мішок – м..шечок

4. Літеру *и* на місці пропуску треба писати в усіх словах у рядку
А пр..буток, пр..крашений, пр..своїти
Б пр..бічник, пр..славний, пр..леглий
В пр..ховати, пр..звище, пр..гріти
Г пр..подобний, пр..бій, пр..вабити

5. Не мають закінчення обидва слова в рядку
А ухвалено, збудований
Б сорок, по-полтавськи
В горілиць, плакучі
Г запанібрата, змити

6. Граматично правильне речення утвориться, якщо до фрагмента «*Переглянувши фільм,...*» додати
А проводиться обов'язковий аналіз гри акторів.
Б хлопці поділилися своїми враженнями з нами.
В він надзвичайно сподобався всім моїм друзям.
Г з радістю знову перечитується художній твір.

Прочитайте текст і виконайте завдання 7–10.

(1) Нашу тисячолітню історію не треба ні підмальовувати, ні чепурити, хоч її переписали на свій лад чужинці, відвівши в ній для нас непривабливу *роль* другорядних статистів. (2) У цьому життєписі, сповненому суперечностей, є приклади героїзму і ницості, жертвовного патріотизму і відступництва. (3) Зрештою, читати історію можна й без брому якщо не [...] мелодраматично *руки* й не хапатися за *серце*,

а вперто думати над нею. (4) Українська минувшина густо населена особистостями. (5) Серед них є *постаті* непересічні, але зрозумілі (Святослав, Богун, Наливайко, Стус, Чорновіл), а є загадково роздвоєні (Богдан Хмельницький, Гоголь і Хвильовий).

7. У називному відмінку вжито виділене в тексті слово
- А роль
  - Б руки
  - В серце
  - Г постаті
8. На місці пропуску в третьому реченні має бути слово
- А бруднити
  - Б мозолити
  - В заламувати
  - Г нагрівати
9. Пунктуаційну помилку допущено в реченні
- А першому
  - Б другому
  - В третьому
  - Г п'ятому
10. Відокремлене означення є в реченні
- А першому
  - Б другому
  - В четвертому
  - Г п'ятому

Завдання 11–23 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

11. Підкреслені літери позначають той самий звук у всіх словах рядка
- А доріжка, миєшя, широкий
  - Б шістсот, тбілісі, метелиця
  - В свято, осінній, просьба
  - Г Великдень, аякже, грунт
  - Д будинок, бджола, дніпро
12. Антонімами є слова
- А серйозний – стриманий
  - Б делікатний – приємний
  - В деградувати – відроджуватися
  - Г акліматизований – пристосований
  - Д асиміляція – уподібнення
13. Подвоєні літери треба писати в усіх словах рядка
- А радіст..ю, нездолан..ий, зіл..я
  - Б зван..я, жовч..ю, довгождан..ий
  - В завдан..я, велич..ю, старан..о
  - Г зроблен..ий, забут..я, суд..о
  - Д піч..ю, студен..ий, священ..е

14. Прочитайте уривок.

У *молочно(1)білому* світлі *пів(2)* місяця виблискує *різно(3)барв'ям* річка, *по(4)тихеньку* несучи свої хвильки до темних *крає(5)видів*.

Дефіс треба ставити на місці цифри

- А 1
- Б 2
- В 3
- Г 4
- Д 5

15. Спрощення в групах приголосних на місці пропуску позначається на письмі в усіх словах рядка

- А корис..ний, балас..ний, проїз..ний
- Б безжаліс..ний, кіс..лявий, щас..ливий
- В блис..нути, влас..ний, щотиж..невий
- Г ненавис..ний, швидкіс..ний, форпос..ний
- Д зап'яс..ний, радіс..ний, контраст..ний

16. М'який знак на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

- А кол..оровий, ослін..чик, виріз..блений
- Б волос..кий, мал..ва, волин..ський
- В дівчинон..ці, ковал..ський, лос..йон
- Г байкал..ський, гет..манщина, тис..нява
- Д буд..те, задзелен..чати, крад..кома

17. Окремо з часткою *не* треба писати виділене слово в рядку

- А *не/підписані* договори підряду
- Б *не/спростовані* факти
- В *не/збалансований* бюджет
- Г *не/налагоджені* зв'язки
- Д *не/витрачені* ще кошти

18. Прочитайте фрагмент учнівського твору, у якому пропущено окремі слова.

Невдовзі Сергій з ... виїхали на заміську трасу. До ... залишалося два ... . Хлопці провели в дорозі майже добу, але це аж ніяк не робило менш ... їхню подорож.

Грамаічно правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

- А Ігором, Львову, кілометра, цікавою
- Б Ігорем, Львова, кілометри, цікавою
- В Ігорем, Львова, кілометри, цікавішою
- Г Ігорем, Львову, кілометра, цікавою
- Д Ігором, Львову, кілометри, цікавішою

19. Замінити прикметник *цілий* займенником *увесь* (у потрібній формі) НЕ МОЖНА в реченні

- А На толоку традиційно збиралася *ціла* вулиця.
- Б *Цілий* вік вона тужила за своїм утраченим коханням.
- В Не вистачить *цілого* життя, щоб дяку тобі скласти, мамо!
- Г Казан хоч і був *цілий*, але вже добре поцербився.
- Д Квитки на спектакль були куплені для *цілої* школи.

20. Запропонована в дужках конструкція є НЕПРАВИЛЬНОЮ в рядку
- А заходи щодо поліпшення (заходи для поліпшення)
  - Б усупереч постанові (незважаючи на постанову)
  - В з початку експерименту (від початку експерименту)
  - Г берегти на всякий випадок (берегти про всякий випадок)
  - Д за місцем перебування (по місцю перебування)
21. Виділене слово можна замінити порівняльним зворотом у реченні
- А Підняв тоді дід свої очі на мене й *вороном* глянув.
  - Б Серця людей добрих завжди сповнені *щастям*.
  - В А чого ж ти, хлопче, своєю *головою* не подумав?
  - Г До складного іспиту я готувалася цілими *днями*.
  - Д Аматорським *хором* нашого класу керувала Марина.
22. НЕПРАВИЛЬНО побудовано речення
- А Сучасна людина переймається чистотою води й повітря.
  - Б Автомобілі й теплові електростанції забруднюють атмосферу.
  - В Якість питної води залежить від умов очищення й транспортування.
  - Г У всіх країнах світу, Заходу є серйозні програми захисту довкілля.
  - Д І науковці, і громадські організації проводять моніторинг стану довкілля.
23. Складносурядне речення утвориться, якщо до фрагмента «*Уранці землю притрусив легкий сніжок...*» додати
- А залишивши на ній неприкриті плями.
  - Б дарма що була середина жовтня.
  - В а вечір видався дивовижно теплим.
  - Г так що вийти на футбольне поле ми не змогли.
  - Д і перетворив галявину на строкатий візерунок.

У завданнях 24–28 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у *бланку А* на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в *бланку А* комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

24. Доберіть українські відповідники до іншомовних слів.

Іншомовне слово

- 1 фактор
- 2 критерій
- 3 лозунг
- 4 сфера

Українське слово

- А царина
- Б віче
- В гасло
- Г чинник
- Д мірило

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

25. З'ясуйте, яким членом речення є виділений фрагмент.

- Член речення*
- 1 підмет
  - 2 присудок
  - 3 означення
  - 4 обставина

- Речення*
- А Щирі друзі *гледика не поб'ють*.
  - Б *Учорашнє* ніби сон, що випурхнув з очей.
  - В На десерт подали кисіль *з вишень*.
  - Г Перехожі *з подивом* поглядали на дівчину.
  - Д Русявий день гаптує *сни* світанню.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

26. Установіть відповідність між фрагментом складнопідрядного речення та видом його підрядної частини.

- Фрагмент речення*
- 1 ... утомилася, так що...
  - 2 ... засміялася, хоч...
  - 3 ... зустрілися, щоб...
  - 4 ... затрималася, тому що...

- Вид підрядної частини*
- А з'ясувальна
  - Б обставинна причини
  - В обставинна мети
  - Г обставинна допустова
  - Д обставинна наслідку

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

27. Доберіть приклад до кожного випадку вживання розділового знака.

- Розділовий знак*
- 1 кома в безсполучниковому реченні
  - 2 кома в складнопідрядному реченні
  - 3 кома в складносурядному реченні
  - 4 кома при відокремленій обставині

- Приклад*
- А Між зеленими садами, між сірими стінами заgravали вже фіолетові тіні.
  - Б Уткнувшись у тепло долин, вітер спросоння погойдував чорні тополі.
  - В Яра пшениця була молода й висока, а горді соняшники стояли ще вищі.
  - Г Десь скрадливо скрипнула хвіртка, насмішливо обіззався дівочий голос.
  - Д У плесі ворушилися затонулі тіні хат, на яких сторч головою дрімали лелеки.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

28. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені в реченні слова (цифра позначає наступне слово).

Надвечірнє сонце, (1)вихопившись із хмари, кинуло коротку тінь під пнями, (2)навколо (3)яких літо (4)щороку кораловим намистом розсипає запашну суницю.

- А займенник
- Б дієприслівник (форма дієслова)
- В прислівник
- Г прийменник
- Д сполучник

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Читання й аналіз тексту

Завдання 29–33 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

Прочитайте текст (цифри в дужках позначають номери рядків)
і виконайте завдання 29–33.

Нобелівська плеяда «неукраїнських» українців

(1–5) Нобелівська премія – відзнака, яка не має собі рівних ані за світовим авторитетом, ані за щедрістю. Нагороду присуджують не за працю всього життя, а за конкретне наукове відкриття, дослідження, видатний твір, мужню миротворчу діяльність. Чіткою є й «формула присудження премії» – лише одне речення, у якому окреслено результат напруженої інтелектуальної роботи мозку, рук і душі творця.

(6–8) Із 1901 року цією премією нагороджено понад 700 осіб. Ім'я кожного лауреата зазвичай публікують у довіднику «Nobel foundation directory» і записують до тієї країни, громадянином якої нобеліант є на момент присудження.

(9–16) Формально Україна не має своїх лауреатів. Але Нобелівський комітет не обділив увагою вихідців з нашої землі. Це вчені та письменники, які народилися, навчалися, розпочинали діяльність або тривалий час жили й творили в Україні, проте здобули Нобелівську премію як громадяни інших країн. Українська земля народжувала геніїв, виколисувала їх, навчала й ... відпускала (чи, на жаль, витискала) у чужі краї. В умовах бездержавності світлі голови нерідко змушені були залишати свою землю й шукати кращої долі, розширювати наукові та літературні горизонти в інших куточках планети.

(17–24) На українській землі народилося сім нобеліантів. Історія лауреатів Нобелівської премії, уродженців України, бере початок з Іллі Мечникова (1845–1916) – славетного бактеріолога й імунолога, 40 років життя якого пов'язано з Харківщиною. Нобелівський комітет присудив науковцеві премію 1908 року за дослідження з імунології. Учений був удостоєний нагороди в галузі фізіології та медицини (спільно з П. Ерліхом) як підданий Російської імперії. Про присуджену йому високу відзнаку він висловився так: «Нобелівська премія, мов чарівна паличка, уперше відкрила світу значення моїх скромних робіт».

(25–28) Ще одним лауреатом у галузі фізіології та медицини став учений-мікробіолог Зельман Абрахам Ваксман (1888–1973), уродженець села Нова Прилука на Поділлі. У 1952 році Ваксмана удостоїли Нобелівської премії як громадянина США «за відкриття стрептоміцину – першого антибіотика, ефективного проти туберкульозу».

(29–32) У Золочеві на Львівщині 1937 року народився Роальд Гофман (Сафран). У 1981 році йому разом із К. Фукуї присуджено Нобелівську премію «за розроблення теорії перебігу хімічних реакцій». Нагороджений як американець, він не забував своєї Батьківщини, про яку говорив так: «Україна – обітована земля мого серця».

(33–39) Цікавою є доля ще одного «українського» нобеліанта – Саймона Кузнеця (1901–1985). Він пройшов довгий і славний життєвий шлях ученого й громадянина – від Харкова, де здобув освіту й підготував значну частину магістерської дисертації, до США, де його знайшло світове визнання у вигляді премії Нобеля з економіки

1971 року. З 1960 року він працював у Гарвардському та Пенсільванському університетах, університеті Джона Гопкінса, був обраний почесним доктором кількох інших університетів. На жаль, в Україні цей інтелектуал майже не відомий.

(40–47) Лауреат Нобелівської премії Георгій Шарпак (1924–2010), чие дитинство минуло на Рівненщині, став на чужині одним з найталановитіших учених-експериментаторів сучасності. У 1992 році його відзначено Нобелівською премією з фізики «за винахід пристрою, що відбраковує субатомні частинки в субатомному прискорювачі». Найвищу міжнародну відзнаку вчений здобув як громадянин Франції. Його праці суттєво посприяли прогресу в галузі фізики елементарних часток. Коли громадськість відзначала 75-річний ювілей ученого, він тепло висловився про свою Вітчизну – Україну. ^

(48–58) У яскравому сузір'ї нобелівських обранців родом з України належне місце посідає й письменник Шмуель Йосеф Агнон (1887–1970), який народився в Бучачі на Тернопільщині. Йому першому серед тих, хто писав івритом та ідишем, присудили Нобелівську премію в галузі літератури (1966) «за глибоко оригінальну й майстерну прозу за мотивами життя єврейського народу», талановите відображення загальнолюдських проблем сучасності, насиченої парадоксами й суперечностями, і за «комічну майстерність», «багатство та глибину творів». Недарма літературознавці порівнюють митця із Сервантесом і Кафкою... Письменник, найкращі твори якого – про долю галицьких євреїв, нагороджений Нобелівською премією як громадянин Держави Ізраїль. Народжена в Івано-Франківську (1948) білоруська письменниця Світлана Алексієвич поповнила когорту нобеліантів 2015 року.

(59–64) Ті, кого увінчано нобелівськими лаврами, є інтелектуальною елітою людства. Прикро, що нобеліанти з України стали, за висловом письменника Бориса Харчука, «поетами чужої слави, акторами сусідньої сцени». Але віримо, що невдовзі справдяться сподівання на належну оцінку досягнень вітчизняних інтелектуалів і на те, що серед лауреатів премії врешті з'явиться ім'я українця, який нагороджений як громадянин материнської землі.

За Ю. Килимником, газета «День»

29. НЕ ВІДПОВІДАЄ змісту тексту твердження

- А Серед громадян України немає жодного лауреата Нобелівської премії.
- Б Георгій Шарпак відомий у світі передусім завдяки своїм дослідженням у галузі фізики елементарних часток.
- В Досягнення всіх народжених в Україні науковців-нобеліантів сприяють розвитку медицини.
- Г У творчості Шмуеля Йосефа Агнона простежуються виразні мотиви філософсько-іронічного осмислення дійсності.

30. Нобеліанти родом з України відзначені за здобутки в усіх галузях, ОКРІМ

- А фізики
- Б економіки
- В літератури
- Г соціології

31. Фразу Іллі Мечникова *«Нобелівська премія, мов чарівна паличка, уперше відкрила світу значення моїх скромних робіт»* (рядки 23, 24) варто розуміти як указівку на те, що
- А Нобелівська премія інколи присуджується за зовсім не значні наукові розробки.
  - Б Ілля Мечников серйозно недооцінював власні здобутки в галузі фізіології й медицини.
  - В визнання здобутків науковців Нобелівським комітетом сприяє поширенню цінних ідей.
  - Г Нобелівська премія присуджується за щось конкретне, а не за працю всього життя.
32. Темою тексту є розповідь про
- А роль рідної землі у формуванні таланту митця, науковця
  - Б уродженців української землі – лауреатів Нобелівської премії
  - В несправедливі принципи присвоєння Нобелівської премії
  - Г причини відсутності нобеліантів серед громадян України
33. Авторське пояснення причини того, чому жоден громадянин України не став лауреатом Нобелівської премії, міститься у фрагменті
- А Нагороду присуджують не за працю всього життя, а за конкретне наукове відкриття, дослідження, видатний твір, мужню миротворчу діяльність (рядки 2–4).
  - Б Ім'я кожного лауреата зазвичай публікують у довіднику ... і записують до тієї країни, громадянином якої нобеліант є на момент присудження (рядки 6–8).
  - В В умовах бездержавності світлі голови нерідко змушені були залишати свою землю й шукати кращої долі, відкривати й розширювати наукові та літературні горизонти в інших куточках планети (рядки 14–16).
  - Г Прикро, що нобеліанти з України стали, за висловом письменника Бориса Харчука, «поетами чужої слави, акторами сусідньої сцени» (рядки 60, 61).

Частина 2
Українська література

Завдання 34–53 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

34. Над Чорним морем у Великодню суботу відбуваються події твору
- А «Дума про Марусю Богуславку»
  - Б «Засвіт встали козаченьки»
  - В «Ой Морозе, Морозенку»
  - Г «Чи не той то Хміль...»
  - Д «Бондарівна»
35. Прилинути чайкою на край світу, щоб витерти милому *«кривавії його рани на дужому його тілі»*, прагне
- А княгиня Ольга
  - Б Бондарівна
  - В Либідь
  - Г Ярославна
  - Д Маруся Богуславка
36. *«Самобутній і глибоко національний твір, де стародавніх троянців і латинян переодягнуто в жупани й кобеняки українського козацтва XVIII століття»*, – написав
- А Григорій Сковорода
  - Б Іван Котляревський
  - В Тарас Шевченко
  - Г Пантелеймон Куліш
  - Д Іван Франко
37. У повісті «Маруся» кохання з першого погляду Василя й Марусі є
- А експозицією
  - Б зав'язкою
  - В розвитком дії
  - Г кульмінацією
  - Д розв'язкою
38. Якову де Бальмену присвячено твір
- А «Катерина»
  - Б «Сон» («У всякого своя доля...»)
  - В «Кавказ»
  - Г «Гайдамаки»
  - Д «І мертвим, і живим, і ненарожденним...»

39. *«Про славу думає лицар, а не про те, щоб ціла була голова на плечах. Не сьогодні, так завтра поляже вона, як од вітру на степу трава; а слава ніколи не вмере, не поляже, лицарство козацьке всякому розкаже»*, – вважає
- А Ярема Галайда
  - Б Карпо Кайдаш
  - В Чіпка Варениченко
  - Г Михайло Федорчук
  - Д Кирило Тур

40. Пряме звертання до видатного українського полководця й державного діяча, пам'ятник якому ви бачите на фото, є у творі

- А «De libertate»
- Б «Contra spem spero!»
- В «Intermezzo»
- Г «Засвіт встали козаченьки»
- Д «Україна в огні»

41. Життєпис злочинця, зображений на широкому суспільному тлі, – такою є тема твору

- А «Максим Гримач»
- Б «Тіні забутих предків»
- В «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»
- Г «Мартин Боруля»
- Д «Кайдашева сім'я»

42. *«Нащо ж дворянство нам здалося, коли воно горе приносить? Коли через нього ви хочете мене нещасною зробити, занепасть мій вік молодий!..»* – заявляє

- А Галя Гудзь
- Б Марися Боруля
- В Леся Череванівна
- Г Катря Гримач
- Д Маруся Дрот

43. *Як я люблю тебе без тями,
Як мучусь довгими ночами
І як літа вже за літами
Свій біль, свій жаль, свої пісні
У серці здавлюю на дні,* –
зізнається коханій ліричний герой твору

- А Івана Франка
- Б Олександра Олеса
- В Павла Тичини
- Г Миколи Вороного
- Д Володимира Сосюри

44. Косач – це справжнє прізвище автора твору
- А «Чари ночі»
  - Б «Блакитна Панна»
  - В «Contra spem spero!»
  - Г «Момент»
  - Д «Intermezzo»
45. «Цвітові яблуні» (новела М. Коцюбинського) присвячено твір
- А Лесі Українки
  - Б Володимира Винниченка
  - В Ольги Кобилянської
  - Г Миколи Хвильового
  - Д Павла Тичини
46. Трагічні події серпня 1919 року зображені у творі
- А «За мить щастя»
  - Б «Подвійне коло»
  - В «Земля»
  - Г «Україна в огні»
  - Д «Тигролови»
47. *«Коли ти мене любиш, зроби так, щоб Мокій закохався у тебе. Може, він кине свої українські фантазії, може, хоч прізвище дасть поміняти...»*, – просить подругу
- А Наталка Сірко
  - Б Марфа Яркова
  - В Олеся Запорожець
  - Г Марися Боруля
  - Д Рина Мазайло
48. *«Багато його усмішок – це розгорнуті сцени, де дійові особи живуть і діють немовби на підмостках»*, – сказано про твори
- А Олеся Гончара
  - Б Івана Драча
  - В Валер'яна Підмогильного
  - Г Остапа Вишні
  - Д Олександра Довженка
49. В уривку *«У місто вливається свіжа кров села, що змінить його вигляд й істоту, і він один із цієї зміни, що їй від долі призначено перемогти»* йдеться про
- А Мокія Мазайла
  - Б Степана Радченка
  - В Григорія Многогрішного
  - Г Івана Дідуха
  - Д Романа Запорожця
50. *«Сонця хлюпочуться в озерах, / спадають гуси до води, / в далеких пожиттєвих ерах / мої розтанули сліди»*, – такою уявляє Вітчизну ліричний герой твору
- А «О земле втрачена, явися!..»
  - Б «Українське альфреско»
  - В «Любіть Україну»
  - Г «Стилет чи стилос?»
  - Д «Молюсь і вірю»

51. «Він народився під такою зіркою, / що щось в душі двоїлося йому. / Від того кидавсь берега до того. / Любив достаток і любив пісні», – сказано про

- А Леська Черкеса
- Б Івана Іскру
- В Грицька Бобренка
- Г Мартина Пушкаря
- Д Семена Горбаня

52. Життя українців Зеленого Клину змалював у своєму творі

- А Григій Тютюнник
- Б Юрій Яновський
- В Володимир Винниченко
- Г Іван Багряний
- Д Микола Куліш

53. Гра зі словом, образом, «чужим текстом», поєднання різнорідних і несумісних елементів, наскрізна іронічність – характерні риси

- А експресіонізму
- Б постмодернізму
- В бароко
- Г романтизму
- Д імпресіонізму

У завданнях 54–57 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в бланку А комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!

Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

54. Установіть відповідність між персонажем твору та його автором.

<i>Персонаж твору</i>		<i>Автор твору</i>		
1	Палагна	А	Володимир Винниченко	А
2	Дідона	Б	Іван Багряний	Б
3	Муся	В	Василь Стефаник	В
4	Фійона	Г	Іван Котляревський	Г
		Д	Михайло Коцюбинський	Д

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

55. Установіть відповідність між твором і літературним напрямом.

<i>Твір</i>		<i>Літературний напрям</i>		
1	«Intermezzo»	А	імпресіонізм	А Б В Г Д
2	«Камінний хрест»	Б	сентименталізм	1
3	«Максим Гримач»	В	реалізм	2
4	«Хіба ревуть воли, як ясла повні?»	Г	романтизм	3
		Д	експресіонізм	4

56. Установіть відповідність між персонажами одного твору.

<i>Персонаж</i>		<i>Персонаж</i>		
1	Макогоненко	А	Брюховецький	А Б В Г Д
2	Гонта	Б	Лушня	1
3	Шрам	В	Залізняк	2
4	Варениченко	Г	Тетерваковський	3
		Д	Кайдаш	4

57. Установіть відповідність між письменником і висловлюванням про нього.

<i>Письменник</i>		<i>Висловлювання</i>		
1	Іван Франко	А	«Образ Марусі можна сприймати як апологію людської цільності. Свідченням цього є й нерозривність життєвих і творчих принципів Чураївни. У житті вона така ж, як у своїй творчості. А у творчості – як у житті...»	А Б В Г Д
2	Пантелеймон Куліш	Б	«Це була досить на той час смілива думка – дати українською мовою історичний роман, а надто після гоголівського “Тараса Бульби”, і треба сказати, що автор із свого завдання вийшов досить добре...»	1
3	Юрій Яновський	В	«Він змальовує дорогу древніх євреїв до Ханаану як до їхньої омріяної, Богом обіцяної національної держави і свободи. Це ж очевидна аналогія з українською нацією та її шляхом – шляхом не сорока років, а цілих століть, – до своєї свободи й державності...»	2
4	Олександр Довженко	Г	«Остаточно зійти з дистанції “Вершикам” не дав лише могутній талант письменника, вміння його наснажити окремі епізоди твору (“Шаланда в морі”, “Дитинство”, “Лист у вічність” та ін.) таким загальнолюдським змістом, над яким не владний ніякий класовий пресинг...»	3
		Д	«Все життя він змушений був відкуповуватись від режиму. За геніальну “Звенигору” мав платити антиукраїнським “Арсеналом”, за мудру “Землю” – силованим “Щорсом”, за бунт “України в огні” – казенним “Мічуриним”...»	4

Частина 3

Власне висловлення

58. Прочитайте наведений текст.

У різних ситуаціях ми поводимося по-різному: часом розважливо обмірковуємо свої кроки, а часом – даємо волю емоціям, не зважаючи на можливі наслідки.

Викладіть Ваш погляд на проблему:

До чого ж зрештою треба дослухатися в житті – до розуму чи до серця?

Сформулюйте тезу, наведіть два-три переконливі аргументи, що найкраще підтвердять Вашу думку. Проілюструйте Ваші міркування посиланнями на приклади з художньої літератури чи інших видів мистецтва (зазначте автора й назву твору, укажіть проблему, порушену митцем, художній образ, через який проблему розкрито, наведіть цитату з твору тощо), історичними фактами або випадками з життя. Не переказуйте змісту художнього твору, не давайте повної характеристики образів. Сформулюйте висновки.

Роботу запишіть у бланку **Б**. У разі потреби використовуйте чернетку наприкінці зошита.

Увага! Роботу, що не відповідає темі власного висловлення, буде оцінено в 0 балів.

Роботу обсягом до 100 слів буде оцінено в 0 балів.

Чернетка

Lined writing area with horizontal lines.

Кінець зошита